

27.6.2012

A7-0192/9

Pakeitimas 9

João Ferreira, Willy Meyer, Patrick Le Hyaric, Inês Cristina Zuber, Kyriacos

Triantaphyllides

GUE/NGL frakcijos vardu

Pranešimas

A7-0192/2012

Richard Seeber

ES vandens teisės aktų įgyvendinimas

2011/2297(INI)

Pasiūlymas dėl rezoliucijos (Darbo tvarkos taisyklių 157 straipsnio 4 dalis), keičiantis ne teisėkūros pasiūlymą dėl rezoliucijos A7-0192/2012

Europos Parlamento rezoliucija dėl ES vandens teisės aktų įgyvendinimo prieš nustatant būtiną bendrą požiūrį į Europos vandens problemas

Europos Parlamentas,

- A. kadangi vanduo yra visiems priklausanti ir visiems skirta viešoji gėrybė, esminis, nepakeičiamas ir gyvybei palaikyti būtinai gamtinis išteklius, kurių reikia vertinti ir integruoti į tris aspektus – socialinį, ekonominį ir aplinkos;
- B. kadangi Jungtinės Tautos pripažino visuotinai įmogaus teisė naudotis vandeniu ir sanitarijos priemonėmis (JT Generalinės Asamblėjos rezoliucija A/64/L.63/Rev.1);
- C. kadangi daug Europos Sąjungos piliečių negali naudotis teise á vandená kaip á bendrà þmonijos ištekliá¹ dėl vandens privatizavimo ir komercinimo;
- D. kadangi privatizavimas sukėlė nelygybę ir atskirtá ir dėl jo dažnai padidėja vandens kainos, patiriami per dideli nuotėkiai skirstomuosiuose tinkluose, tiekimo pertrūkiai ir vykdomas nepatikimas valdymas, kad kai kuriais atvejais paslaugø valdymas atiteko vieðajam sektoriui;
- E. kadangi įvairūs koncesijos ir (arba) privatizavimo procesai, susiję, visų pirma, su vandens surinkimu gamtoje, įtaka vandens telkinių dugnui ir krantams, jūrinės žuvininkystės ištekliams, viešajai infrastruktūrai, pavyzdžiui, uostams ir užtvankoms, vandens tiekimo ir nuotekų valymo viešosioms paslaugoms, turėjo neigiamų pasekmių žmonėms tiesiogiai dėl padidėjusios vandens kainos (tarifai, mokesčiai ir papildomi mokesčiai) arba netiesiogiai dėl įtakos ekonomikos sektoriams, kaip antai žemės ūkiui, žuvininkystei, pramonei, energijos gamybai ir jūrų bei upių transportui;
- F. kadangi reikia apskaityti pilnus sunaudotų produktų gyvavimo ciklus, siekiant atsižvelgti į bendrą poveikį hidrologiniam ciklui, atsižvelgiant ne tik į veiksmus Europoje, bet ir už jos ribų, nepamirštant eksporto;

¹ Europos Parlamento rezoliucija P6_TA(2006)0087

G. kadangi vandens politika turi būti gretinama su kitomis politikos sritimis, ypač energetikos, žemės ūkio ir miškų, atsižvelgiant į pavyzdžius, kaip antai į greitai augančių medžių (eukaliptų) pavyzdį, kurie auginami biomasei sugadina žemės ūkio naudmenas, sudarančias vandens atsargas, ir kenkia ekologiškai pusiausvyrai.

Teisinės priemonės

1. palankiai vertina tai, kad Jungtinių Tautų Generalinė Asamblėja pripažino žmogaus teisę į geriamąjį vandenį ir sanitarijos priemones; pareiškia, kada reikia skubiai persvarstyti ir priimti Bendrijos teisės aktus šioje srityje, ir taip pat sutelkti išteklius siekiant įgyvendinti JT rezoliucijos A/RES/64/292 nuostatas ir užtikrinti galimybę visiškai ir visuotinai naudotis teise į vandenį valstybėse narėse; ragina valstybes nares dėti daugiau pastangų siekiant visiems žmonėms užtikrinti saugią ir įperkama galimybę apsirūpinti geriamuoju vandeniu ir naudotis sanitariniais įrenginiais;
2. pareiškia, kad vanduo yra bendras žmonijos išteklius ir viešoji gėrybė, todėl jis neturėtų būti pasipelnymo šaltinis vykdant prekybą; mano, kad rinkos taisyklės netaikomos nei vandeniui, nei su juo susijusioms paslaugoms;
3. atkreipia dėmesį į tai, kad Vandens pagrindų direktyvoje (VPD) yra nustatyta visų ES vandens telkinių – požeminio ir paviršinio vandens telkinių, ežerų, upių ir pakrančių vandenų – apsaugos sistema ir nurodytas tikslas iki 2015 m. pasiekti „gerą ekologinę ir cheminę būklę“¹; palankiai vertina pastaraisiais metais pagerėjusią Europos vandens telkinių kokybę; tačiau pažymi, kad reikia kur kas pagerinti Vandens pagrindų direktyvos ir visų pirma jos 10 straipsnio įgyvendinimą, norint iki 2015 m. pasiekti gerą visų Europos vandenų būklę;
4. palankiai vertina pastaraisiais metais pagerėjusią Europos vandens kokybę ir nuotekų valymą ir padarytą pažangą įgyvendinant Miesto nuotekų valymo direktyvą; tačiau pastebi, kad rezultatai ir priemonės saugos ir kokybės lygio užtikrinimo požiūriu vis dar nėra labai geri, nes daugelis valstybių narių piliečių, ypač tų, kurių pajamos yra mažiausios, lieka be prieigos prie vandens ir sanitarijos įrenginių; įspėja dėl grėsmės, kad nuskurdimas ir nedarbas, atsirandantys dėl taupymo priemonių, gali padidinti atskirties skaičius, ir ragina valstybes nares laikantis subsidiarumo principo, vykdyti vandens ir viešųjų vandens paslaugų valdymą, pirmiausiai nukreiptą į vandens kokybę ir paslaugų visuotinumą, užtikrinant piliečiams, gaunantiems mažiausias pajamas, prieinamas kainas, taip pat dėmesį skiriant viešųjų tinklų kokybei, priežiūrai, atnaujinimui ir plėtrai;
5. pažymi, kad vandens tiekimas ir drenažas, taip pat lietaus vandens surinkimas arba nuotekų panaudojimas ir kitos kolektyvinės vandens panaudojimo formos, kurioms reikia fiksuotų tinklų, vykdomi įmonių, sudaro natūralias monopolijas ir oligopolijas geografiniu valdomo tinklo mastu, ir kad joms netaikomos rinkos ir laisvos konkurencijos priemonės;
6. pabrėžia, kad tikslai pasiekti gerą vandens telkinių būklę ir užtikrinti vandens prieinamumą

¹ Peticijų komiteto tekstas

yra horizontalūs ir kad dažnai kitose ES politikos kryptyse jų nesiekama pakankamai nuosekliai; pabrėžia, kad tinkamą vandentvarką būtina įtraukti į visas ES politikos kryptis, susijusias su sektoriais, kuriuose naudojamas vanduo, visų pirma žemės ūkio ir energetikos; teigia, kad bendros politikos, Bendrijos sektorių teisės aktai ir finansinės investicijos turėtų būti specifiškai įvertinti atsižvelgiant į jų galimą poveikį vandens ištekliams ir turėtų būti atitinkamai pataisyti;

Integruotas vandens išteklių valdymas

7. pabrėžia, kad vandens politika yra horizontali ir apima socialinius, ekonominius ir ekologinius aspektus, ir kad šis rūpestis turi būti įtrauktas į visų sektorių politiką;
8. pabrėžia energijos gamybos, energijos vartojimo efektyvumo ir vandens tiekimo saugumo ryšį; pabrėžia, kad reikia laikytis integruoto požiūrio, ypač, kai elektra gaminama hidraulinėse jėgainėse naudojant priešinį sulaikymą ir grįžtamąjį siurbimą, derinamą su vandens laikymu įvairios paskirties rezervuaruose; atkreipia dėmesį į tai, kad būtina vengti požeminį ar drėkinimui skirtą vandenį naudoti biokuro auginimui;
9. pabrėžia, kad aplinkos ir ekonominiu požiūriu tinkama vandens sanitarinių sąlygų ir nuotekų tvarkymo politika turėtų padėti kovoti su tarša nuo pat jos ištakų prieš vykdant brangiai kainuojantį visų teršalų apdorojimą teršalų išleidimo vietoje, ypač neleisti vandeniui tekėti užterštu dirvožemiu; ragina teršalų išleidimo vietoje pagal griežtus kokybės reikalavimus apdorotas nuotekas ir šalutinius produktus naudoti kaip naują išteklių; pažymi, kad nuotekas galima panaudoti kaip energijos šaltinį, išgaunant šilumą arba energiją iš jose esančių organinių medžiagų, ir kad jas reiktų panaudoti šioje stadijoje;
10. pabrėžia, kad su vandeniu susijusius tikslus ir tausaus išteklių naudojimo darbotvarkę, kurioje numatyti itin svarbūs tausaus vandens naudojimo tikslai, reikia nuosekliau ir geriau integruoti į Europos Sąjungos, nacionalinius, regioninius ir vietos teisės aktus; prašo, kad apibrėžiant politikos kryptis, strategijas ir gaires būtų atsižvelgiama į išsamų poveikio vandens ištekliams vertinimą, siekiant optimizuoti vandens politiką, sistemingai integruojant su vandeniu susijusius klausimus į visas sritis, kad būtų pagerinta vandens išteklių kokybė visuose Europos regionuose;
11. pažymi, kad naujoje ES finansinėje sanglaudos fondų strategijoje daugiau dėmesio reikėtų skirti investicijoms į hidrotechninę infrastruktūrą nei buvo skiriama anksčiau, visų pirma, investicijoms į įvairios paskirties rezervuarus ir skirstomuosius tinklus;

Gyventojų informavimas

12. ragina Komisiją, valstybes nares ir regioninės bei vietos valdžios institucijas skatinti skirtingų sektorių dialogą, įtraukiant įvairius ūkio subjektus, piliečius ir Peticijų komitetą į dialogą klausimais, susijusiais su vandeniu, kai sprendžiamos Europos piliečiams kylančios problemos, susijusios su vandens klausimais, taip pat skatinti visapusį ir skaidrų vietos bendruomenių ir suinteresuotųjų subjektų dalyvavimą visais vandens politikos vystymo lygmenimis; pabrėžia veiksmingos daugiapakopės sistemos svarbą sprendžiant vandens problemas – ją taikant turėtų būti atsižvelgiama į integruoto vandens valdymo

- būtinybę upių baseinų teritorijose ir skatinama keistis gerąja patirtimi;
13. pabrėžia būtinybę, kad efektyvi vandentvarkos politika būtų įgyvendinama kuo arčiau tų vietų, kuriose yra išteklių, ragina Komisiją atsižvelgti į teritorijas, kuriose yra gamtinių kliūčių, pavyzdžiui, kalnuotas vietoves, salas ir atokiausius regionus;
 14. ragina labiau informuoti ir šviesti visuomenę vandens klausimais siekiant, kad vartotojams, sveikatos specialistams ir politiką formuojantiems bei sprendimus priimantiems asmenims būtų geriau suprantami vandens, ekosistemos, sanitarinių sąlygų, higienos, sveikatos, maisto saugos, maisto saugumo ir nelaimių prevencijos ryšiai; pabrėžia pagrindinį regiono ir vietos valdžios institucijų bei pilietinės visuomenės organizacijų vaidmenį rengiant visuomenės informavimo kampanijas ir vykdamas šviečiamąją veiklą; primygtinai reikalauja, kad šios visuomenės informavimo apie vandenį programos būtų skirtos įvairaus amžiaus piliečiams siekiant, kad šią viešąją ir gyvybiškai svarbią gėrybę būtų galima naudoti geriau ir tausiau;
 15. pabrėžia, kad vanduo ir jo ekosistemos neturi administracinių ribų, todėl visos jų apsaugos ir vertės išlaikymo priemonės turi būti vykdomos bendrai ir koordinuotai, pageidautina, kad jas vykdytų kompetentingos institucijos, turinčios įgaliojimus visoje vandens baseino teritorijoje;
 16. pakartoja, kad VDP numatoma, jog valstybės narės koordinuoja veiksmus visame upės baseine, kuriame vandens naudojimas gali daryti tarpvalstybinį poveikį, ir ragina atitinkamas valstybes nars pradėti nuolatinį tarpvalstybinį keitimąsi informacija ir bendradarbiavimą, siekiant remti VDP įgyvendinimą prioritetinių medžiagų, prioritetinių pavojingų medžiagų ir maistinių medžiagų taršos aspektais;
 17. pažymi, kad maudyklų vandens kokybė daro poveikį turizmui, ragina mėlynosios vėliavos sistemą visuotinai taikyti visoms Europos maudymosi zonoms, įskaitant upes, ežerus ir tvenkinius;
 18. pabrėžia, kad tvaraus turizmo koncepcija apima vandens apsaugą; ragina pradėti turizmo specialistus mokyti taupyti vandenį ir jį tausiai naudoti, ypač pakrantės teritorijose ir mineralinių vandens kurortuose;
 19. pabrėžia, kaip svarbu pastatuose ir viešose vietose įrengti veiksmingas vandens sistemas ir geriamojo vandens aparatus, kad tai prisidėtų prie į butelius išpilstyto vandens suvartojimo mažinimo;
 20. pažymi, kad iš visų peticijų, susijusių su aplinkosaugos skundais, kurios Peticijų komitetui teikiamos nuo 1988 m., komitetas gavo 601 peticija yra susijusi su valstybių narių vandens kokybe ir kiekybe (166 peticijos gautos iš Ispanijos, 129 – iš JK, 97 – iš Vokietijos, 60 – iš Italijos, 55 – iš Prancūzijos, 34 – iš Graikijos, 16 – iš Nyderlandų, 16 – iš Portugalijos, 12 – iš Airijos, 4 – iš Lenkijos, 4 – iš Rumunijos, 3 – iš Suomijos, 2 – iš Bulgarijos, 2 – iš Vengrijos ir 1 – iš Slovėnijos); kai kurios iš jų pasirašytos kelių pateikėjų (žr. peticiją Nr. 0784/2007 su 2 036 parašais); pripažįsta, kad šios peticijos įrodo, jog su vandeniu susijusios problemos yra labai svarbios Europos Sąjungos piliečiams;

21. pažymi, kad, 2012 m. kovo mėn. Eurobarometro apklausos duomenimis, 68 proc. Europos gyventojų mano, jog vandens kiekybės ir kokybės problemos rimtos, 80 proc. teigia, kad cheminė tarša kelia grėsmę vandens aplinkai, 62 proc. mano, kad jie nėra pakankamai informuojami apie su požeminiu vandeniu, ežerais, upėmis ir pakrančių vandenimis susijusias problemas savo šalyse, 67 proc. teigia, kad veiksmingiausias kovos su vandens problemomis būdas – didinti informuotumą apie su vandeniu susijusias problemas, o 73 proc. Europos piliečių mano, kad ES turėtų pasiūlyti papildomų priemonių vandentvarkos problemoms Europoje spręsti;

Bendradarbiavimas su trečiosiomis šalimis

22. pabrėžia būtinybę kiekybiniu požiūriu stebėti Europos Sąjungos valstybių narių vartojimo ir prekių srautų daromą žalą trečiųjų šalių vandens ištekliams, siekiant sumažinti vandens naudojimo rodiklį;
23. pasisako už JT rezoliucijos A/RES/64/292 laikymąsi, visų pirma dėl finansinių išteklių teikimo, institucinių gebėjimų ir technologijų perdavimo stiprinimo, tarptautinės pagalbos ir tarptautinio bendradarbiavimo dėka, ypač besivystančiose šalyse, kad būtų dedama daugiau pastangų siekiant visiems žmonėms užtikrinti saugią ir įperkamą galimybę apsirūpinti geriamuoju vandeniu ir naudotis sanitariniais įrenginiais;
24. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Tarybai, Komisijai ir valstybių narių vyriausybėms bei parlamentams.

Or. pt